

Onkofertilit - novi trend u reprodukcijskoj medicini

Onkofertilit - a new trend in reproductive medicine

Renata Krmpotić, bacc. med. techn;

Gordana Smolčić, bacc. med. techn.

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za ginekologiju i porodništvo, Petrova 13, 10 000, Zagreb, Hrvatska

Svake godine verificira se značajno povećanje incidencije malignih bolesti u općoj populaciji. Stoga su te bolesti jedan od najznačajnijih javnozdravstvenih problema u svijetu. Prema recentnim podacima, predviđa se da će broj oboljelih u općoj populaciji do 2030. godine narasti na 23,6 milijuna.

Uporaba novih protokola liječenja utemeljenih na znanstvenim dokazima uvelike povećava stupanj preživljenja u žena oboljelih od malignih bolesti, a istovremeno se više pažnje posvećuje pozornosti poboljšanju svih oblika kvalitete života uz istovremeno očuvanje fertiliteta. Danas postoji samostalna znanstvena grana medicine koja primarno izučava problematiku onkofertiliteta i onkobiologije u kojoj se razvijaju nove, sigurne i učinkovite metode za očuvanje reprodukcije u pacijentica koje boluju od maligne bolesti.

Metode za očuvanje plodnosti koje su danas u svakodnevnoj uporabi:

- pohrana sjemena jajnih stanica i zametaka;
- krioprezervacija tkiva jajnika;
- pomicanje jajnika iz polja zračenja

Odabir metode za očuvanje plodnosti ovisi o vrsti i proširenosti same bolesti, neodgodivosti početka liječenja te starosne dobi pacijenta. Dosadašnja istraživanja pokazuju da primjena kemoterapije ne povisuje rizik za nastanak fetalne anomalije, no nisu odgovorila na pitanje imaju li žene liječene citostaticima povećani rizik za nastanak zastoja rasta djeteta u uterusu i povećanu incidenciju spontanijih pobačaja. Kao jedna od mogućnosti u očuvanju plodnosti bolesnika s malignom bolesti u obzir dolazi donacija jajnih stanica i suragatno majčinstvo. Pretpostavke za primjenu navedenih metoda propisuju zakonodavni normativi, kao i moralni i etički čimbenici primjene navedenih metoda. Uporaba različitih kemoterapijskih protokola liječenja, vrijeme do početka primjene liječenja kemoterapeuticima, dob, opći i specifični zdravstveni status partnera, determiniraju individualni pristup u očuvanju plodnosti, te je preporuka da u liječenju bolesnika sudjeluju i onkolog i reprodukcijski specijalist, odnosno da se u tijek liječenja bolesnika uključe svi članovi multidisciplinarnog zdravstvenog tima.

Ključne riječi: zloćudna bolest • metode očuvanja plodnosti • onkofertilitet • onkobiologija

Keywords: malignant disease • fertility conservation methods • oncofertility • oncobiology